

MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ CENAZE VE DEFİN HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE-1- Bu Yönetmeliğin amacı, Mersin Büyükşehir Belediye sınırları içerisinde meydana gelen cenaze ve defin hizmetleri ,mezar yeri tahsisleri, tahsis edilen mezar yerlerinin yapımı, onarımıyla ilgili iş ve işlemlerin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE-2- Bu yönetmelik, Mersin Büyükşehir Belediye sınırlarını kapsar.

Dayanak

MADDE-3- Bu yönetmelik , 6360 sayılı Kanun, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanun 7. maddesi (s) bendi, 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 14. maddesinin (a) bendi, 15. maddesinin (b) bendi, 18. maddesinin (i) bendi ve 60. maddesinin (g) bendi, 24.04.1930 tarihli 1593 Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 211 ile 234 üncü maddeleri, 03.05.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu,09.06.1994 tarihli ve 3998 sayılı Mezarlıkların Korunması Hakkında Kanunun, 19.01.2010 tarih ve 27467 sayılı Mezarlık Yerlerinin İnşası ile 04.07.1931 tarihli ve 1140 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mezarlıklar Hakkındaki Nizamnameye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE-4- Bu yönetmelikte geçen,

- 1) Belediye: Büyükşehir ve Büyükşehir ilçe belediyelerini,
- 2) Müdürlük: Mersin Büyükşehir belediyesi mezarlıklar müdürlüğünü,
- 3) Aile: Evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birliği; biri diğerinden gelen üst soy – alt soy hısımlığını; biri diğerinden gelmeyip de ortak bir kökten gelen kişiler arasındaki yan soy hısımlığını,
- 4) Bulaşıcı hastalık: Etkenin bulaşma yoluna göre gerekli koruyucu önlemler alınmadığı takdirde kişiye bulaşabilen, mikroorganizmaların ve/veya ürünlerinin neden olduğu enfeksiyon hastalıklarını,
- 5) Cenaze (Ölü): Tıbben beyin ve kalp ölümü gerçekleşen kişiyi,
- 6) Defin: Cenazelerin şartlarına uygun olarak gömülmesini,
- 7) Lahit: Kenarları tuğla, briket, taş veya beton duvar, üstü ise taş veya beton kapakla örtülecek şekilde hazırlanmış mezarı,
- 8) Gassal: Cenazeyi yıkamakla görevli kişiyi,
- 9) Gömme izin belgesi: Tabip veya ölüm belgesi düzenleme görevlisi tarafından verilen, cenazenin definin yapılmasının uygun olduğunu gösterir, 19.01.2010 tarih ve 27467 sayılı Yönetmelik Ek-2'deki belgeyi,
- 10) Gömme izin belgesi görevlisi: Ölüm belgesi vermeye yetkili tabip bulunmaması halinde bahse konu belgeyi düzenlemekle yetkilendirilmiş görevliyi,
- 11) Kefenleme: Cenazelerin şartlarına uygun olarak kefenlenmesini,
- 12) Cenaze yol izin belgesi: Bulunduğu mahal dışına nakledilecek cenazeler için tabip veya ölüm belgesi düzenleme görevlisi veya ilgili ilçe belediyesinin görevlisi tarafından verilecek, tabutun sızdırmazlığının sağlandığını da gösterir, 19.01.2010 tarih ve 27467 Yönetmelik Ek-3'deki belgeyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Mezarlık Yeri Seçimi, Mezarlık Yeri Seçimi Komisyonu, Mezarlık yerinin Seçimi MADDE-5-

(1) Mezarlık olarak seçilecek alanın, hakim rüzgarların ve akarsuların yerleşim yerinden gittiği yönde ve ulaşım yolları ile münasebeti kolay olan yerlerde olması zorunludur. Çukur veya bataklıklara ve su birikintilerinin olduğu yerlere mezarlık yapılmaz. Bu hususta hafif meyilli düzlükler tercih edilir.

(2) Toprağın jeolojik vasıfları, gömülecek cesetlerin ayrışmasına müsait, su ve havanın geçmesine izin verecek şekilde küçük taneli olmalıdır. Bu maksatla kumlu, az miktarda kireçle karışık topraklar uygundur.

Mezarlık yeri seçimi komisyonu

MADDE 6 –

(1) Yeni kurulacak mezarlık alanlarının mezarlık olarak kullanımının uygun olup olmadığına, su kaynaklarına, yerleşim yerine ve insanların iskanına mahsus meskenlere mesafesine, hakim rüzgarın yönü, bölgenin coğrafi, jeolojik, meteorolojik şartları, arazi ve ulaşım imkanları gibi şartlar da göz önüne alınarak mezarlık yeri seçimi komisyonunun hazırlayacağı rapora göre il veya ilçe umumi hıfzıssıhha kurullarınca karar verilir.

(2) Mezarlık yeri seçimi için, il merkezindeki belediye ve köyler valiliğe, ilçeye bağlı belediye ve köyler ise bağlı oldukları kaymakamlığa müracaat ederler.

(3) İlde oluşturulacak komisyon; ilgili vali yardımcısının başkanlığında il sağlık müdürlüğü, il çevre ve orman müdürlüğü, il müftülüğü, il bayındırlık ve iskân müdürlüğü, il kadastro müdürlüğü, il tarım müdürlüğü ve mezarlık talebinde bulunan belediye veya köy tüzel kişiliği temsilcisinin katılımıyla oluşturulur.

(4) İlçede oluşturulacak komisyon; kaymakamın başkanlığında; sağlık grup başkanlığı, ilçe tarım müdürlüğü, ilçe müftülüğü, ilçe kadastro müdürlüğü temsilcileri ile il çevre ve orman müdürlüğünce görevlendirilecek personel ve mezarlık talebinde bulunan belediye veya köy tüzel kişiliği temsilcisinin katılımıyla oluşturulur.

(5) Mezarlık olarak seçilecek alanın özelliklerine göre mülki amirce uygun görülecek diğer kurum temsilcileri veya teknik elemanlar da mezarlık yer seçimi komisyonuna dahil edilebilir. Komisyon, ihtiyaç duyarsa diğer kurumlardan da ek bilgi ve belge isteyebilir.

(6) Komisyon, yer tetkikini gerçekleştirdikten sonra raporunu hazırlayarak il veya ilçe umumi hıfzıssıhha kuruluna sunar. Umumi hıfzıssıhha kurulu, komisyonun raporuna göre teklif edilen alanın mezarlık yeri olarak kullanımının uygun olup olmadığına karar verir. Uygun görüş verilirse rapordaki mesafeler ile diğer konular belediyece imar plan notlarına işlenir. Muhtarlıklarca da karar defterlerinde kayıt altına alınır. Uygun görüş verilerek mezarlık yeri olarak seçilen alanlar, tapu tescili yapılmadan mezarlık olarak kullanılmaz.

Mezarlıkların Su Kaynaklarına Mesafesi

MADDE 7 –

(1) Mezarlıkların su kaynaklarına mesafesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilir:

a) Mezarlıklar, insanların içme ve kullanma suyunun temini amacıyla yapılmış kuyu, göl, gölet, baraj gibi su kaynaklarından arazinin meyil durumu, mezarlığın kapasitesi ve toprağın yapısına göre, killi topraklarda en az 150 metre, kumlu topraklarda ise en az 250 metre mesafede kurulabilir. İçme ve kullanma suyu temin edilen havzaların 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinin 17 ve 18 inci maddelerinde belirtilen mutlak ve kısa mesafeli koruma alanlarında mezarlık yapılamaz.

b) Mezarlıklar içinde kullanılacak içme ve kullanma suları mezarlık sınırından en az 250 metre mesafeden borularla getirilir. Hidrojeolojik ve hidrolojik şartların gerektirdiği hallerde il hıfzıssıhha kurulunun da uygun görüşü alınmak suretiyle bu mesafe 100 metreye kadar kısaltılabilir. Daha yakın mesafedeki sulardan içme ve kullanma suyu olarak faydalanılamaz. Mezarlıklar içinde içme-kullanma suyu temini amacıyla kuyu açılmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mezarlıkların ve Mezarların Mülkiyeti, Tesisi ve İnşası

Mezarlıkların mülkiyeti

MADDE 8 –

(1) Büyükşehir Belediyesi mücavir alanı içerisindeki mezarlıkların mülkiyeti Mersin Büyükşehir Belediyesine aittir. Bu yerler satılamaz ve kazandırıcı zamanaşımı zilyetliği yolu ile iktisap edilemez.

(2) Mezarlıklar ve şehitlikler ile mezarlar bozulamaz, tahrip edilemez ve kirlenemez. Bu yerler imar mevzuatı ile veya başka herhangi bir şekilde park, bahçe, meydan, otopark, çocuk parkı, yeşil alan gibi sahalar olarak ayrılamaz ve asli gayesi dışında hiçbir amaç için kullanılamaz. Yol geçme zorunluluğu bulunduğu İçişleri Bakanlığınca kabul edilen mezarlıklar veya bölümleri bu hükmün dışındadır. Mezarlık vasfı taşımayan mevcut mezarlıklar da mezarlık dışında başka hiç bir amaç için kullanılamaz.

(3) Belediye tarafından mezar sahiplerine; bedel karşılığı aile mezarı olarak alınan mezarların kullanım hakkının satın alan kişiye ait olduğunu, kullanım tahsisini varislerine devredilebileceğini ve bu mezar yerine yapılacak mükerrer defin ancak varislerinin uygun göreceği kişilere ait olabileceğini belirtir, 19.01.2010 tarih ve 27467 sayılı Yönetmelik Ek-4'teki belge verilir.

Ölmeden önce tahsis edilen mezarlar

MADDE 9 –

(1) Ölümünden önce yapılan mezar tahsisleri şunlardır:

a) İsmine tahsis edilen eş yanı mezarlar: Bu mezarların satışı, isme tahsisli olarak ölmeden önce yalnızca eşler için yapılır. Eş yanı mezardan kasıt, defin yapılan mezarın sağ ve sol yanı ile baş ve ayakucundaki mezarlar kastedilmektedir. Eş yanı mezar tahsisi, günün koşulları ve mezarlık alanının uygun olup, olmadığı mezarlıklar şube müdürlüğünce tespit edilerek, belediye meclisince belirlenen ücret tarifesi üzerinden mezarlıklar şube müdürlüğünün teklifi, Başkanlık Makamının onayı ile tahsis işlemi yapılır.

b) Aileye tahsis edilen mezarlar: Bu mezarların satışı belediye meclisinin belirlediği ücret tarifesi üzerinden aileye tahsis edilir. Aileye tahsis edilen mezarlar, mezar sahibinin talebi Başkanlık Makamının onayı ile bir defaya mahsus olmak üzere belediye meclisinin o yıl için belirlediği ücret tarifesi ile mezarın alındığı yıla ait ücret tarifesi farkının mezarlıklar şube müdürlüğü veznesine ödenmesi şartıyla bir başka aileye devredilebilir. Aynı mezarın ikinci bir defa devri mümkün değildir. Bedelin yatırılmasıyla tahsis işlemi kesinleşmiş olur.

(2) Eşyanı olarak tahsis edilen mezarlara ancak adına mezar tahsis edilen eşler defin edilebilir. Ancak hayatta iken, önceden ödenen ücret ile o yıl cari olan aile mezarı tahsis fiyatı arasındaki farkın belediye veznesine yatırılması şartıyla, bu hak aynı aileden bir başkasına devredilebilir. Adına eş yanı mezar tahsisi yapılan kişi ölmüş ve bir başka yere defin yapılmışsa, birinci derecede yakın aile fertlerinden birisinin talebi ve önceden ödenen ücret ile o yıl cari olan aile mezarı tahsis fiyatı arasındaki farkın, belediye veznesine yatırılması şartıyla o mezar aynı aileden bir başka şahsa tahsis edilebilir.

(3) Mezar sahipleri sahip oldukları arazi sınırları haricinde merdiven, basamak veya bunlara benzer şeyler yapamazlar. Yapılanlar mezarlıklar müdürlüğü ekiplerince yıkılabilir.

(4) Mezarlıklarda uygulanacak ücret tarifesi, mezarlıklar şube müdürlüğünün teklifi ve Mersin Büyükşehir Belediyesi Meclisinin kararı ile her yıl başında tespit edilir.

Mezarlık alanlarının tespit ve tesisi

MADDE 10 –

(1) Mezarlık alanlarının tespit ve tesis edilmesi ile işletilmesi, işlettirilmesi, düzenlenmesi, iyi bir halde muhafazası, etrafının hayvanların girmesine mani olacak şekilde uygun duvarla ve çitle çevrilmesi, duvarların bakımlı halde bulundurulması, güneşin girmesine ve hava cereyanına mani olmayacak tarzda ağaçlandırılması ve çiçeklendirilmesi, gerekli her türlü bakım, onarım ve temizliğinin yapılması Büyükşehir Belediyesince sağlanır. İhtiyaca göre birden fazla mezarlık tesis edilebilir.

Mezarlık vasfı taşımayan mezarlıklar

MADDE 11 –

(1) Mezarlık vasfı taşımayan mevcut mezarlıklarda gerekli düzenlemeler yapılarak cenaze defnine devam edilir.

(2) Gerekli düzenlemelerle mezarlık vasfı kazandırılmayacaksa, il umumî hıfzıssıhha kurulunun kararıyla yeni cenaze defnine izin verilmez. Bu mezarlıkların bakım ve onarımı bağlı bulunduğu ilçe belediyesi tarafından yapılmaya devam edilir. Bu alanlar mezarlık dışında başka hiç bir amaç için kullanılmaz.

Mezarlıkların genişliği

MADDE 12 –

(1) Mezarlık olarak belirlenecek alanın asgari genişliği; “Mezarlık alanı = (o beldenin senelik en az ölüm miktarı x toprağın cesetleri tam olarak ayrıştırma müddeti (yıl) x 3.50 m²) + yollar için ayrılan alan + aile mezarlıkları için ayrılan alan + mezarlık içinde yapılacak tesisler için ayrılan alan” hesaplamasıyla bulunur. Toprağın cesedi ayrıştırma süresi asgari 5 yıl olarak değerlendirilir.

Mezarlıkların iç planı

MADDE 13 –

- (1) Mezarlıklar için yapılacak plan aşağıdaki hususları kapsar:
- a) Mezarlığın büyüklüğüne göre, kapıdan itibaren geniş bir yol bulunur.
 - b) Kapıdan itibaren mezarlık duvarının iç tarafını dolaşacak bir yol bırakılır.
 - c) Mezarlık, lüzumu kadar yol ve küçük yollarla muntazam adalara ayrılır.

- ç) Uygun yerlerde, lüzumu kadar genişlikte, bir veya müteaddit meydanlar açılır.
- d) Mezarlıklarda kar ve yağmur sularının birikmesini engelleyecek suyolları yapılır. Bu sular varsa umumi kanallara, yoksa üstü kapalı derin bir çukura akıtılır.
- e) Özel görevli istihdam edilen mezarlıklarda, görevlilerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek uygun bir bina yapılır.
- f) Cenaze namazı kılınabilecek uygun bir yer ve musalla taşı bulunur.
- g) Mezarlar, mezarlıklardaki adacıklar içinde ve muntazam hatlar üzerinde sıralanır ve mezarlara birbirini takip eden bir sıra numarası verilir.
- ğ) Mezarlık içerisinde açılacak en geniş yol cenaze arabası ve kamyonlarının serbestçe girip manevra yapmasına müsait olacak genişlikte yapılır.
- h) Mezarlığı şehre bağlayan yol daima iyi bir halde muhafaza edilecektir.
- ı) Mezarlık dahilinde en geniş yolun ve ikinci derecede yolların iki tarafı ağaçlandırılır.
- i) Mezar adaların etrafı ağaçlandırılır, yollar asfaltlanır ve bordür döşenir. Ada içerisindeki geçiş yolları plaka taşı vb. malzeme ile kaplanır

Cenaze yıkama, kefenleme ve tabutlama yerleri

MADDE 14 –

(1) Belediyenin, cenazelerin yıkanması, kefenlenmesi, tabutlanması ve belirli bir süre muhafazası için nüfus yoğunluğuna göre gerekli olan adette cenaze hazırlama yerleri (Gasilhane, Morg) yapmaları veya cenaze taşıma aracı bulundurmaları zorunludur.

(2) Cenaze hazırlama yerleri asgarî aşağıdaki vasıfları taşımak zorundadır:

- a) Cenaze yıkama ve hazırlama yerleri tabandan itibaren en az 2 metre yüksekliğe kadar kolay yıkanıp kir barındırmayacak bir maddeyle kaplanır,
- b) Yıkama için kullanılacak suyun ısıtılacağı uygun ısıtma tertibatı bulunur,
- c) Cenaze yıkama yerlerinden ortaya çıkacak atık suların sıhhi bir şekilde kanalizasyon tertibatına veya fosseptik çukuruna atılması sağlanır.

(3) Cenaze hazırlama araçları asgarî aşağıdaki vasıfları taşımak zorundadır:

- a) Araçların içi kolay temizlenebilir bir madde ile kaplanır,
- b) Yıkama için kullanılacak yeterli miktarda suyun konulabileceği su deposu bulunur,
- c) Yıkama için kullanılacak suyun ısıtılacağı uygun ısıtma tertibatı bulunur,
- ç) Yıkamayla oluşacak suyun araç içinde toplanarak uygun şekilde bertarafını sağlayacak atık su deposu bulunur,
- d) Defne hazır cenazenin beklemesi gerektiği durumlarda bozulmaması için soğutma tertibatı bulunur.

(4) İlçe belediyeleri ile camiler, külliye ve diğer yapıların bünyesindeki cenaze hazırlama yerlerinin birinci fıkraya uygunluğu ile sağlık sakıncaları bulunup bulunmadığının tetkiki, sağlık sakıncaları görülenlerin ilgililerince ıslahının sağlanması ve ıslah edilemeyenlerin kullanılmasının önlenmesi Büyükşehir Belediyesinde temin edilir.

Mezarların ebatları

MADDE 15 –

(1) Mezarların büyüklüğü 1/7/1931 tarihli ve 11410 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Mezarlıklar Hakkındaki Nizamnameye uygun olarak yapılır.

(2) Mezarların ebatları ile ilgili olarak

a) Bir mezarın uzunluğunun 200 santimetre, eninin 80 santimetre, derinliğinin toprak mezarlarda en az 150 santimetre beton mezarlarda en az 90 santimetre olması,

b) Hazır beton mezarların cenaze defninden sonra koku çıkışını önlemek için üzerleri en az 60 santimetre toprakla örtülebilecek şekilde inşa edilmesi,

c) İki mezarın yan yana aralığı, baş ve ayak taraflarından birbirine mesafesi, küçük ve muntazam bir yol teşkil etmek üzere 50 santimetre olması gerekir.

ç) Yedi yaşına kadar olan çocuklara mahsus mezarların aynı ada içerisinde 1 metre uzunluğunda, 50 santimetre eninde ve en az 1,5 metre derinliğinde olması gerekir.

Ölüm Kayıtlarının tutulması ve mezarlık defteri

MADDE 16 –

(1) Her mezarlıkta oraya gömülen cenazelerin; adı soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, baba adı, doğum tarihi, ölüm tarihi, adresi, ölüm sebebi, ölüm belgesi numarası ve hangi numaralı mezara gömüldüklerini gösterir, mezarlık defteri tutulur.

(2) Mezarlıklarda defin edilen ölümlerin ölüm belgesi, ölüm beyan kağıdı, para irsaliyesi vb. evraktan oluşan belgeler müdürlükçe fihrist, tahakkuk defteri ve mezarlık defteri ile bilgisayara işlendikten sonra zarflanarak arşivlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gömme İzin Belgesi Görevlileri ve Gömme İzin Belgesinin Düzenlenmesi

Gömme izin belgesi verilmesi

MADDE 17–

(1) Ölüm resmî sağlık kurumlarında gerçekleşmiş veya cenaze resmî sağlık kurumuna getirilmiş ise, gömme izin belgesi sağlık kurumunca düzenlenir ve kurumun müdür veya baştabibi tarafından tasdik edilir.

(2) Ölüm, özel sağlık kuruluşlarında gerçekleşmiş ise, ölüme sebep olan hastalık esnasında tedavi eden tabibin verdiği ölüm belgesi belediye tabibi tarafından tasdik edilmek şartıyla geçerli olur.

(3) Ölümün sağlık kurumları dışında gerçekleşmesi durumunda gömme izin belgesi, cenazenin bulunduğu yerdeki belediye tabibi tarafından, belediye tabibi bulunmayan yerlerde aile hekimliğinin uygulandığı illerde toplum sağlığı hekimi veya aile hekimi, diğer illerde sağlık ocağı hekimi tarafından, bunların bulunmaması halinde gömme izin belgesi görevlisi tarafından verilir. Gömme izin belgesi görevlisi bulunmayan yerlerde ise bu belge jandarma karakol komutanları veya köy muhtarları tarafından verilir.

Gömme izin belgesi görevlilerinin tespiti ve ilanı

MADDE 18 –

(1) Belediye tabibi veya hükümet tabibi bulunmayan yerlerde mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından o mahalde görev yapan sağlık personeli, yoksa diğer kamu görevlileri, yoksa jandarma karakol komutanları veya köy muhtarlarına eğitim verilir. Eğitim sonrası başarılı olup görevlendirilecek kişilere 19.01.2010 tarih ve 27467 sayılı Yönetmelik Ek:6 Ölüm belgesi düzenleme yetki belgesi verilir. Bu görevlilerin tespiti en büyük mülkî amir tarafından her yıl yeniden yapılır.

(2) Gömme izin belgesi görevlilerinin ad ve soyadları, unvanları, meslekleri, görev yerleri ile iletişim bilgileri ile herhangi bir sebeple ölüm anında yerleşim yerinde bulunmamaları halinde yerlerine bakmakla kimin görevli olacağı, tablo halinde il sağlık müdürlüğü ve ilçe grup başkanlıklarında muhafaza edilir, köy muhtarlığı, nüfus müdürlüğü, ilgili jandarma karakol komutanlığına bildirilir, değişiklikler tabloya işlenir. Belde ve Köylerde ikamet edenlere ve üçüncü şahıslara; belediyeler ve köy muhtarlıklarınca herhangi bir aksaklık olmayacak şekilde ilan edilip duyurulur.

Gömme izin belgesi görevlilerinin eğitimi

MADDE 19 –

(1) Gömme izni belgesi görevlilerinin eğitimi, Sağlık Bakanlığınca yapılacak müfredat çerçevesinde mülki amirlikçe yerine getirilir.

Gömme izin belgesi görevlilerinin görevlerinin sona ermesi

MADDE 20 –

(1) Gömme izin belgesi görevlisinin görev yaptığı yerde belediye tabibi veya sağlık ocağı tabibinin göreve başlaması durumunda, gömme izin belgesi görevlisinin görevi kendiliğinden sona erer.

Gömme izin belgesi görevlilerinin görevlerinden ayrılımları

MADDE 21 –

(1) Gömme izin belgesi görevlilerinin görevlerinden ayrılımları durumunda yeni görevliler zaman geçirilmeksizin belirlenir. Görevinden ayrılanlarca ölü muayenesi yapılamaz ve gömme izin belgesi verilemez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Şüpheli Ölümler, Ölüm Olaylarının Nüfus Müdürlüğüne Bildirilmesi ve Yabancı Uyrukluların Ölümü

Şüpheli ölümler

MADDE 22 –

(1) Ölüyü muayene edenler veya ölüm belgesi vermeye yetkili olanlar vefat sebebinin doğal olmayan yollardan olduğuna dair şüphe veya kanaat taşıdıkları takdirde adli makamları, bulaşıcı hastalıktan olduğuna dair şüphe taşıdıklarında ise, cenazenin bulunduğu mahaldeki sağlık ocağı veya toplum sağlığı merkezini haberdar etmeden gömme izin belgesi veremezler. Tabip olmayan yerlerde bulaşıcı hastalık şüphesiyle vefat edenler için, ölüm belgesi görevlilerince, haberdar edilen sağlık biriminin talimatlarına göre ölü muayenesi yapılır, gömme izin belgesi verilir ve defnin talimatlara uygun olarak yerine getirilmesi sağlanır.

Ölüm olaylarının nüfus müdürlüğüne bildirilmesi

MADDE 23 –

(1) Ölümler ölüm olaylarının meydana geldiği tarihten itibaren 10 gün içinde gömme izin belgesini düzenleyenler tarafından nüfus müdürlüğüne bildirilir.

Yabancı uyrukluların ölümü

MADDE 24 –

(1) Ülkemizde turistik veya ticari amaçlı yada yerleşik olarak bulunan yabancı uyruklu kişilerin ölümlerinin usullerle bildirilmesi zorunludur.

ALTINCI BÖLÜM

Cenazelerin Yıkanması, Kefenlenmesi, Tabutlanması

Cenazelerin yıkanması esnasında dikkat edilmesi gereken hususlar

MADDE 25 –

- (1) Cenazelerin yıkanması esnasında,
- a) Eldiven ve önlük giyilir,
 - b) Ölünün kan ve kanla kirlenmiş vücut sıvılarına, ağız, göz ve bütünlüğü bozulmuş derisine temastan kaçınılır,
 - c) Solunum yoluyla bulaşan hastalıklardan ölenlerin yıkanması sırasında koruyucu maske takılır,
 - ç) Bulaşıcı hastalık nedeniyle ölenler için ölüm belgesi veren hekimin veya ölüm belgesi görevlisinin bildirim yaptığı sağlık kuruluşunun talimatlarına göre ek önlemler alınır,
 - d) Gereken önlemler alınmasına rağmen gözle görülebilir şekilde ceset kaynaklı kan veya vücut sıvısıyla kirlenmiş cenaze yıkama yeri, tabut ve cenaze nakil aracı % 10'luk çamaşır suyu çözeltisiyle yıkanır veya bu mümkün olmadığı takdirde silinir.

Fakir ve kimsesizlerin cenaze işlemleri

MADDE 26 –

(1) Fakir veya kimsesiz cenazeler; belediyeler tarafından herhangi bir ücret alınmadan kaldırılır, yıkattırılır, kefenlenir ve gömülür.

Cenazelerin yıkanması

MADDE 27 –

(1) Ölüm resmi hastanede gerçekleşmiş ise, ölüm belgesi alındıktan sonra cenaze, yakınlarının talebi halinde hastanenin görevli gassalları veya hastanece dışarıdan temin edilecek gassallar tarafından hastanenin gasilhanesinde yıkanır, kefenlenir ve tabutlanır.

(2) Ölüm hastane dışında gerçekleşmiş ise cenaze yakınlarının talebi halinde, cenaze nakil aracı ile belediyenin gasilhanesine getirilerek görevli gassallar tarafından yıkanır, kefenlenir, tabutlanır.

(3) Kadın cenazeler için belediye tarafından kadın gassal görevlendirilir.

Mahal dışına nakledilecek cenazelerin tabutlanması

MADDE 28 –

(1) Bulunduğu yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine nakledilecek cenazelerin; yolda cenazeyi sarsmayacak, koku ve sıvı akıntısına izin vermeyecek şekilde iç yalıtımı yapılmış nakil tabutu ile taşınması gereklidir. Nakle izin verecek görevlilerce, bu tarzda tabutlanmayan cenazelerin başka yerleşim yerine nakline izin verilmez.

(2) İç tabut, lehimleme veya benzeri usullerle sızdırmazlığı sağlanarak dış tabutun içine konulur. İki tabutun sallanmayacak surette birbirine irtibatlandırılması

sağlanmalıdır. Dış tabutun tahtaların birleştikleri yerlerin su sızdırmayacak surette olması ve tabutun kapanmasının birbirlerinden en çok 20 cm. mesafeli vidalarla temin edilmesi gerekir. Dış tabutun etrafı madenden çember sarılmak suretiyle kuvvetlendirilir.

YEDİNCİ BÖLÜM **Cenazelerin Nakli**

Cenaze nakil araçlarının temini

MADDE 29 –

(1) Cenazelerin kolayca ve usulü dairesinde belediye sınırları içinde nakline nezaret ve bu hususta gerekli cenaze nakil aracı, tabut ve benzeri donanımın temini belediyenin görevidir. Belediye, bu görevlerini kendileri veya izin verecekleri özel şirketler vasıtasıyla yerine getirirler. Genel araçların cenaze nakli veya cenaze nakline mahsus araçların diğer amaçlarla kullanılması yasaktır.

Cenaze nakil araçlarının taşınması gereken şartlar

MADDE 30 –

(1) Başka yerleşim yerine cenaze nakledecek araçlar, soğutma tertibatı ile donatılmış olmalıdır. Ancak, soğutma tertibatı bulunan özel tabut bulunması halinde veya cenazenin bozulma ihtimali bulunmayan kısa mesafeli nakillerde araçta soğutma tertibatı bulunması mecburi değildir.

(2) Cenaze nakil araçlarında uygun tertibat sağlanarak birden fazla cenaze nakli yapılabilir.

Cenazenin bulunduğu mahal içinde nakli

MADDE 31 –

(1) Belediye sınırları içerisindeki cenaze nakli, belediye tarafından yapılır veya yaptırılır.

Cenazenin başka bir yerleşim yerine nakli

MADDE 32 –

(1) İl dışına nakledilecek cenazeler için, ilçe belediyeleri sağlık işleri birimlerinden cenazelerin fenni usullere uygun olarak tabutlandığı bilgisini de içeren cenaze yol izin belgesi alınır (19.01.2010 tarih ve 27467 sayılı Yönetmelik Ek-3).

Fakir cenazelerin nakli

MADDE 33 –

(1) Fakir cenazelerin şehir dışı nakilleri, mahalli imkanlar ölçüsünde mülki amirce sağlanır.

Cenazelerin yurtdışına nakli

MADDE 34 –

(1) Deniz, hava ve demiryollarıyla yurtdışına yapılacak cenaze nakillerinde, belediye sağlık işleri birimlerinde cenaze yol izin belgesi düzenlendikten ve ilgili sağlık biriminden cenazeler için geçiş izin belgesi (19.01.2010 tarih ve 27467 sayılı Yönetmelik Ek-1) alındıktan sonra; naklin yapılacağı yerdeki Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün sağlık işleri görevlilerine belgeler teslim edilerek nakil gerçekleştirilir.

Anlaşmalı ülkelere cenaze nakli

MADDE 35 –

(1) Anlaşmalı ülkelerden ülkemize gelecek veya ülkemizden anlaşmalı ülkelere nakledilecek her cenaze ve cenaze parçası için ölümün vuku bulunduğu yerin yetkili makamından, cenazeler için geçiş izin belgesi alınacaktır. Bu belgeyle birlikte cenaze naklinin tıbbi ve kanuni açıdan hiçbir sakınca doğurmadığını ve usulüne uygun olarak tabutlandığını gösterir resmî bir belge düzenlenir.

(2) Cenaze anlaşmalı ülkeler dışında bir ülkeye götürülecekse cenaze yakınları tarafından o ülkenin cenaze nakli için istediği belgeler ve cenaze yol izin belgesi alındıktan sonra nakil işlemi yapılır.

(3) Gidilecek ülke ve transit ülkelerin anlaşmalı ülkelerden olması halinde, cenazelerin nakli konusunda mevcut ya da akdedilecek uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin gerektirdiği belgeler dışında cenazeler için geçiş izin belgesinden başka bir belge talep edilmez.

Bulaşıcı hastalıktan ölenlerin nakli

MADDE:36-

(1) Kolera, veba, şarbon, cüzzam, ruam gibi hastalıklardan vefat edenlerin vefatlarının üzerinden bir sene geçmeden bulunduğu beldeden yurtiçi veya yurtdışında bir yere nakli yasaktır.

Yurtdışından gelen cenazeler

MADDE 37 –

(1) Yabancı ülkelerden getirilen cenazelerin nakline müsaade edildiğini ve naklinde sağlık yönünden sakınca bulunmadığını gösteren cenazenin geleceği yerin yetkili makamından verilmiş cenaze nakil belgesi ibraz edilmesi zorunludur. Cenaze nakil belgesinde cenazenin kimlik numarasının, ad ve soyadının, baba adının, ölümün vuku bulunduğu yerin, tarihin, ölüm sebebinin, nakline izin verildiğinin, naklinin sağlık sakıncası doğurmayacağı hususunun ve ilgili diğer hususların açıklıkla kaydedilmesi zorunludur.

Ölü küllerinin nakli

MADDE 38 –

(1) Kendisi veya birinci derecede yakını Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayanların küllerinin ülkemize nakli yasaktır. Vatandaşlarımızın ölü küllerinin ülkemize naklinin istenildiği durumlarda; nükleer, biyolojik veya bunlar gibi bir tehlike arz etmeyip sadece ölü külü olduğunun tespitinin yapılması amacıyla, öncelikle akredite bir laboratuvarında, beyan edilen külün insan cesedinin yakılmasıyla ortaya çıkan kül olduğuyula ilgili kapsamlı analizleri cenaze sahibi tarafından yaptırılır. Daha sonra eğer başkaca bir engel yoksa cenaze külü uygun bir mezarlıkta muhafaza edilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Mezar Standardı ve Cenazenin Defni

Cenazenin defni

MADDE 39 –

(1) Mezarlık olarak seçilmiş yerlerden başka yerlere cenaze defni, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 211 inci maddesinde belirtilen istisna haricinde yasaktır. Gömme izin belgesi alınmadıkça hiçbir cenaze gömülemez.

(2) Adli tıptan ve diğer resmi dairelerden gelen kimliği belirsiz cenazeler dahil olmak üzere yetkili ve görevli makamlardan gömme izin belgesi alınmayan cenazeler mezarlığa kabul ve defin edilemez.

(3) Kimsesiz ve cenin (ölü doğum) cenazeler büyükşehir belediyesinin belirlemiş olduğu mezarlığı defin edilir. Bu mevcut mezarlar 5 yıl süreli olarak mezarlıkta muhafaza edilir, bu süre sonunda mezarları yerinden kaldırmak ve yeni mezar alanı haline getirmek büyük şehir belediyesinin inisiyatifindedir.

Bulaşıcı hastalıktan ölenlerin defni

MADDE 40 –

(1) Bulaşıcı veya salgın bir hastalıktan öldüğünden şüphelenilen cenazelerden tabip tarafından gerekli görülmesi durumunda örnek alınabilir, bu cenazelere otopsi yapılabilir.

(2) Bulaşıcı ve salgın hastalığın mevcut olduğu veya tehdit ettiği mahallerde, İl Sağlık Müdürlüğüne bütün cenazelerin gömülmeden önce bir tabip tarafından muayenesi zorunlu tutulabilir.

(3) Özel tedbirlere tabi olarak defni gereken cenazeler ilgili memurların gözetimi altında tabutlanıp defnolunur.

Mezardan çıkarılarak başka bir yere cenaze nakli

MADDE 41 –

(1) Belediye sınırları içindeki mezarlıklardan başka bir mezarlığa nakil amacıyla cenaze çıkarılabilmesi için, belediye tabibinin uygun görüşü alındıktan sonra mezarlığın bulunduğu ilçe belediyesinden izin alınması gereklidir.

(2) Kolera, veba, çiçek, şarbon, lekeli humma, cüzam ve ruam gibi hastalıklardan vefat edenlerin, definlerinin üzerinden bir sene geçmeden mezardan çıkarılarak yurtiçi veya yurtdışındaki başka bir beldeye nakli yasaktır.

(3) Herhangi bir bulaşıcı hastalık nedeniyle ölmeyenlerin nakilleri de isteğe bağlı olarak ancak definleri üzerinden bir yıl geçtikten sonra sağlanabilir.

(4) Baraj göl alanı içinde kalacak mezarlıklar mezar sahiplerinin talepleri halinde ilgili idare tarafından, yeni ihdas edilecek bir mezarlık alanına veya uygun bir mezarlığa nakledilir. Mezarlığın su altında kalacağı belirlenmiş muhtemel tarihten bir sene öncesi itibarıyla bu mezarlığa yeni cenaze defni yapılamaz. Eğer yapılmışsa bu cenazeler mülki idare amirince görevlendirilecek sağlık görevlisinin uygun görüşü alındıktan sonra ilgili idare tarafından nakledilir.

Adli otopsi amacıyla cenazenin mezardan çıkarılması

MADDE-42 –

(1) Adli otopsi amacıyla yetkili makamlarca cenazenin mezardan çıkarılması halinde Büyükşehir belediyesine bilgi verilir.

Mükerrer defin

MADDE 43 –

(1) Bir mezar yerine mükerrer defnin ne kadar zaman sonra yapılabileceği, toprağın cenazeyi tam olarak ayrıştırabilmesi kabiliyetine bakılarak 5 seneden az olmamak üzere belirlenir.

(2) Mezardaki ölünün birinci dereceden yakınlarından en az bir veya birkaçının muvafakati ile cinsiyet farkı gözetmeden, kan hısımlığı veya civar kan hısımlığı bulunan bir başka cenazenin bu mezara mükerrer defni yapılabilir.

Cenaze merasimlerinde yetki

MADDE 44 –

(1) Gömme işlemlerinden önce ve sonra yapılacak dini merasim, ölenin mensup olduğu dine göre yetkili kişiler tarafından yerine getirilir.

(2) Müslüman cenazelerin tüm dini merasimlerinde mezarlıklar şube müdürlüğü kadrosundaki imamlar yetkili ve görevlidir

Mezarlık alanlarında uyulması gereken kurallar

MADDE 45 –

(1) Mezarlık alanı içerisinde gerekli sessizliği, temizliği ve düzeni sağlamak için; otlatmak maksadıyla hayvan sokmak, satıcılık yapmak, mezarların üstünde oturmak, taşlarına tırmanmak ve tahrip etmek, ağaçları kırmak, çiçekleri koparmak, mezarlık sahası içerisine çöp atmak veya inşaat artıklarını bırakmak, konulmuş plaka veya levhaları sökmek veya yerlerini değiştirmek, mezarlık alanlarında avlanmak, dilencilik yapmak, makbuzla para toplamak ve halkın huzurunu kaçıracı herhangi bir davranışta bulunmak yasak olup, ihlal edenler hakkında ilgili mevzuat çerçevesinde işlem yapılır.

(2) Cenaze nakil vasıtaları ve mezar yapımı ile iştigal eden ustaların malzeme taşımakta kullandıkları araçlar dışında ticari amaçlı araçların mezarlığa girmesi yasaktır. Mezar ustaları mezarın başına malzemeyi bıraktıktan sonra araçlarını müdüriyetin göstereceği uygun bir yere park etmek zorundadırlar.

(3) Mezar ustaları defin saatinden en az yarım saat önce işlerine ara verecek, defin sahasından uzaklaşarak, vatandaşlarımızı bu acılı anlarında rahatsız etmeyeceklerdir.

(4) Müslüman mezarlarının üzerine İslam dininin geleneklerine aykırı olabilecek çiçek ve çelenk haricinde herhangi bir şey koymak, yapı, yazı ve siyasi nitelikte sloganlar yazmak veya yapmak yasaktır.

Mezar yapımında uyulması gereken kurallar

MADDE 46 –

(1) Mezarlık dahilinde mezar sahipleri tarafından yapılacak ve yaptırılacak lahit, duvar, parmaklık, taş, demir veya sair malzemedan yapılacak olan tezyinat ve tesisat ile her türlü inşaat, belediyenin müsaadesi ve kontrolü altında yapılır. İzinsiz yapılanlar men edilir ve gerekli yasal işlem uygulanır.

(2) Mezar ustaları, mezarların alt/üst yapımına başlamadan önce izin belgesi almaları ve belirlenen işgaliye ücretini belediye veznesine yatırmaları zorunludur.

(3) Mezar izin belgesi almadan ve işgaliye ücreti ödemedenden (izinsiz) mezar yapanların tespiti halinde, zabıtaca cezai işlem uygulanır. Ayrıca kamu alacaklarının tahsili ile ilgili yasa hükümlerine göre işgaliye ücreti tahsil edilir.

(4) Mezar ustaları tarafından yapılan mezarlardan arta kalan taş, moloz, kum ve toprakların mezarlık sahası içinde bekletilmeden mezarlık sahası dışına çıkartılması mezar ustalarına aittir. Bu kurala uymayanlar hakkında ilgili mevzuat çerçevesinde işlem yapılır.

Mezar standartlarına uyma zorunluluğu

MADDE 47 –

(1) Mezarların alt ve üst yapılarının Yönetmelikle belirlenen boyutlara uygun olması zorunludur. Denetim, müdürlük elemanlarınca yürütülür. Biçim ve ölçülere aykırı olarak yapılan mezarların yıkımı müdürlüğün teklifi üzerine Mersin Büyükşehir Belediye Encümeninin Kararı ile gerçekleşir. Bu kararı uygulamaya mezarlıklar şube müdürlüğü yetkilidir.

DOKUZUNCU BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Resmi tatillerde personel bulundurma zorunluluğu

MADDE 48 –

(1) Resmi tatil günlerinde mezarlığın günlük ihtiyacını görecekt yeterli sayıda işçi, memur ve hizmetlinin görev başında bulunması zorunludur.

Bahşış veya hediye yasağı

MADDE 49 –

(1) Mezarlıklar şube müdürlüğü bünyesinde çalışan görevliler kamu personeli olup, ücret veya maaşlarını almakta olduklarından, her ne ad altında olursa olsun, bahşış veya hediye alamazlar. Usulsüz hareketleri tespit edilenler hakkında yasal işlem yapılır.

Mezar açma görevi

MADDE 50 –

(1) Mükerrer definlerde mezarların açılıp ikinci define müsait hale getirilmesi ve önceden eş yanı veya aile mezarı olarak tahsis edilmiş mezarların açma-kapama hizmeti bedelinin belediye veznesine yatırılması suretiyle belediyemiz mezarlıklar şube müdürlüğü mezar işçileri eliyle gerçekleştirilir. Bu iş için açma-kapama bedeli olarak alınacak bedel, Mezarlıklar Şube Müdürlüğünün teklifi ve Mersin Büyükşehir Belediyesi Meclisinin kararı ile her yılbaşında tespit edilir.

Mezarlık alanlarının güvenliği

MADDE 51 –

(1) Vatandaşın mezarlık hakkındaki duyarlılığı da göz önüne alınarak mezarlıklarda istenilmeyen durumların meydana gelmemesi için mezarlık alanının geceleri aydınlatılması, duvarlarının daima muntazam halde bulundurulması, gece ve gündüz yeterli sayıda güvenlik personeli bulundurulması zorunludur.

Koordinasyon

MADDE 52 –

(1) Cenaze hizmetlerinin özelliği nedeniyle belediyenin diğer birimleri gerektiğinde mezarlıklar müdürlüğünün görevlerine katkıda bulunmakla yükümlüdürler.

Mezar ziyaretleri

MADDE 53 –

(1) Ziyaretçiler mezarlıkların maddi ve manevi kurallarına uymak zorundadırlar. Aksi davranışta bulunanlar derhal mezarlıktan çıkartıldığı gibi haklarında yasal işlem yapılır.

(2) Mezarlıklar Müdürlüğü ziyaretçilerin rahatsız edilmemeleri için gerekli güvenlik önlemlerini alır.

(3) Güneş battıktan sonra mezarlık ziyareti yasaktır. Gece, morga cenaze taşıyanların dışında, hariçten kimse giremez. Görevliler bu süre içerisinde misafir kabul edemezler.

MADDE 54-

(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ve tereddüde düşülen hususlarda 19.01.2010 tarih ve 27467 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Mezarlık Yerlerinin İnşası ile Cenaze Nakil ve Defin İşlemleri Hakkında Yönetmelik” hükümleri esas alınır.

(2)- Biriminde yapılan faaliyetlerde, Kalite Yönetim Sistemi gereklerine uymak ve bu sistemin güncelleme ve geliştirilmesine katkı sağlar.

Yürürlükten kaldırılan Yönetmelik

MADDE 55 – Mersin Büyükşehir Belediye Meclisinin 11.07.2005 tarih ve 519 sayılı Kararı ile yürürlüğe konulan Mersin Büyükşehir Belediyesi Mezarlıklar Yönetmeliği ve Cenaze Nakli Talimatnamesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 56 – Bu Yönetmelik hükümleri, Büyükşehir Belediye Meclisinin kabulünden sonra, yerel gazete veya diğer yayın yolları ile ilanı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 57 – Bu Yönetmelik hükümlerini Mersin Büyükşehir Belediyesi Başkanı yürütür.